

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Ταχ. Δ/νση: Λ. Αθηνών 58
Ταχ. Κώδικας: 10441 Αθήνα
Τηλέφωνο: 210 5275126-127

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2021
Αρ. Πρωτ.: 699

Ε' ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (2014-2020)
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
(Π.Α.Α.) 2014 - 2020

ΜΕΤΡΟ 4: «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΥΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ»

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 4.3: «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ Η ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑΣ»

ΔΡΑΣΗ 4.3.4: «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ»

ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στήριξης πράξεων προς ένταξη στο Μέτρο 4, Υπομέτρο 4.3, Δράση 4.3.4 «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» του Π.Α.Α. 2014 – 2020.

1. Στόχοι

Στο πλαίσιο της δράσης εντάσσονται και συγχρηματοδοτούνται πράξεις με στόχο:

- τη μείωση του κόστους μεταφοράς των προϊόντων, την ευκολότερη και ταχύτερη πρόσβαση των γεωργικών μηχανημάτων καθώς και την ταχύτερη και ασφαλέστερη μεταφορά των ευπαθών προϊόντων.
- την εξασφάλιση της εύκολης και ασφαλούς προσπελασμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στις αγροτικές περιοχές καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, η οποία με την παράλληλη βελτίωση και εκσυγχρονισμό των καλλιεργητικών μεθόδων (πρόσβαση μηχανών, εύκολη διακίνηση της παραγωγής κ.λ.π.) αναμένεται να συμβάλλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εκμεταλλεύσεων, με θετικές επιπτώσεις στο αγροτικό εισόδημα.

2. Δυνητικοί Δικαιούχοι

Ο δημόσιος φορέας που έχει την αρμοδιότητα έναρξης και υλοποίησης της σχετικής πράξης, ειδικότερα οι Δήμοι της Χώρας.

Σε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης της πράξης από το δικαιούχο είναι δυνατή η ανάθεσή της σε άλλο φορέα με σύναψη προγραμματικής σύμβασης με σύμφωνη γνώμη του Υ.Π.Α.Α.Τ. με: α) Αναπτυξιακούς Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, β) Ειδικές Υπηρεσίες Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και γ) τον Οργανισμό Ανάπτυξης Κρήτης, κλπ, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

3. Περιοχή Εφαρμογής

Η Δράση εφαρμόζεται σε όλη τη Χώρα.

4. Επιλέξιμες δαπάνες πράξης

- Δαπάνες που αφορούν την κατασκευή έργων για τη βελτίωση της πρόσβασης σε γεωργική γη ή κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.

Στις επιλέξιμες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται και οι απαιτούμενες αποκλειστικά για το έργο, δαπάνες που αφορούν:

- την αποκατάσταση - μεταφορά δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφελείας
- τις αρχαιολογικές εργασίες.

- Οι επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τα άρθρα 45, 60 και 61 του κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 και το άρθρο 69 του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013.

5. Βασικά Κριτήρια Επιλεξιμότητας

1. Η προτεινόμενη πράξη αφορά την κατασκευή έργου για τη βελτίωση της πρόσβασης σε γεωργική γη ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση.
2. Η υλοποίηση της πράξης πραγματοποιείται **σε εκτός σχεδίου περιοχές**.
3. Προβλέπεται **υποχρεωτικά τσιμεντόστρωση ή ασφαλτόστρωση**.
4. Δεν περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν **συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης**.
5. Η προτεινόμενη πράξη δεν αφορά στήριξη σε δρόμους που εξυπηρετούν τη γενική κυκλοφορία και αποτελούν μέρος του ευρύτερου οδικού δικτύου (δημοτική, διαδημοτική οδοποιία κ.α.).
6. Η προτεινόμενη πράξη προβλέπεται στο σχετικό δημοτικό σχεδιασμό (στα επιχειρησιακά προγράμματα Δήμων).
7. Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως **δεν είναι επιλέξιμες**, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.
8. Ο προϋπολογισμός της πράξης είναι εντός των προβλεπόμενων στην πρόσκληση ορίων.
9. Υποβάλλονται επικαιροποιημένα εγκεκριμένη οριστική τεχνική μελέτη με τα τεύχη δημοπράτησης, σύμφωνα με τα ισχύοντα κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης.
10. Η σχετική μελέτη θα πρέπει να συμφωνεί με τις εγκεκριμένες ΟΜΟΕ και την εγκύκλιο 41/18-11-2005 (α.π. ΔΜΕΟ/α/ο/2006) του ΥΠΕΧΩΔΕ (νυν Υπ. Υποδομών & Μεταφορών) για κατηγορίες οδού AV και AVI.

Η απόκλιση από τους κανόνες και τις διαστάσεις – διαμορφώσεις των διατομών που αναφέρονται στις ανωτέρω οδηγίες, επιτρέπεται μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον μια τέτοια ανάγκη αποδεικνύεται με πλήρη και ουσιαστική τεκμηρίωση. Σε αυτήν την περίπτωση, απαιτείται οπωσδήποτε η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Υπηρεσίας (Τεχνική

Υπηρεσία που έχει εγκρίνει τη μελέτη), η οποία θα επιβεβαιώνεται με την έκδοση απόφασης για τη συγκεκριμένη απόκλιση. Επιπλέον, σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται **πλάτος κυκλοφορίας τουλάχιστον τριών (3) μέτρων**.

11. Για την υλοποίηση της πράξης έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη γη (δεν απαιτούνται απαλλοτριώσεις).
12. Ύπαρξη των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων σε ισχύ.

➤ Αναλυτικά το σύνολο των κριτηρίων επιλεξιμότητας και οι οδηγίες για την εξέτασή τους θα περιληφθούν στον οδηγό διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης που θα συνοδεύει την πρόσκληση.

6. Αρχές κριτηρίων επιλογής

Τα κριτήρια επιλογής σύμφωνα με τα οποία βαθμολογούνται οι αιτήσεις στήριξης πράξεων εξετάζουν:

- Την ωριμότητα της προβλεπόμενης πράξης.
- Τη σκοπιμότητα και αποδοτικότητα της πράξης σε σχέση με το αναμενόμενο αποτέλεσμα.
- Τη συνέργεια / συμπληρωματικότητα της πράξης σε σχέση με το υφιστάμενο ή και υπό κατασκευή δίκτυο.
- Χωροταξικά κριτήρια.
- Την πρόσβαση σε κτηνοτροφικές ή μικτές εκμεταλλεύσεις (φυτικής και ζωικής παραγωγής).

➤ Αναλυτικά η εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής πράξεων, η βαρύτητά τους, καθώς και οδηγίες για την εξέτασή τους θα περιληφθούν στον οδηγό διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης που θα συνοδεύει την πρόσκληση. Σημειώνεται ότι ορίζεται ελάχιστη βαθμολογία την οποία θα πρέπει να συγκεντρώνει η αίτηση στήριξης πράξης προκειμένου να είναι δυνατή η ένταξή της στο Πρόγραμμα.

7. Οικονομικά Στοιχεία

- Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη των πράξεων ανέρχεται σε 43.000.000,00 €.
- Ως ελάχιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των 150.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).
- Ως μέγιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των 500.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).
- Κατ' εξαίρεση μπορεί να υποβληθεί αίτηση στήριξης πράξης με προϋπολογισμό μέχρι το ποσό του 1.000.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) μόνο στις περιπτώσεις που η πράξη αφορά φυσικό αντικείμενο συνεχόμενο (μία αγροτική οδός), λειτουργικό και λόγοι οδικής ασφαλείας επιβάλλουν την ολοκλήρωσή της μέχρι το ποσό αυτό. Οποιαδήποτε υπέρβαση του ποσού του 1.000.000,00 € καθιστά την προτεινόμενη πράξη μη επιλέξιμη με αποτέλεσμα την απόρριψή της ακόμη και εάν ο δικαιούχος Δήμος είναι πρόθυμος να καταβάλλει το επιπλέον ποσό.
- Η Δράση 4.3.4 συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης «Ε.Γ.Τ.Α.Α.») και από το Ελληνικό Δημόσιο.

8. Χρονική Διάρκεια

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών, δηλαδή της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31

Δεκεμβρίου 2025. Το φυσικό αντικείμενο θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί και η τελική αίτηση πληρωμής να έχει υποβληθεί σε εύλογο χρόνο σύμφωνα με την παραπάνω καταληκτική ημερομηνία.

9. Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων Στήριξης

- Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών θα εκδοθεί πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης στο πλαίσιο της Δράσης 4.3.4. «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» στην οποία θα προσδιοριστούν, η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων στήριξης, η ημερομηνία έναρξης και λήξης υποβολής, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, η διαδικασία επιλογής και ένταξης των πράξεων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων κ.α..
- Τρόπος υποβολής αιτήσεων στήριξης: Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Αγροτικής Ανάπτυξης - Ο.Π.Σ.Α.Α. (www.opsaa.gr/RDIIS) συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά/έγγραφα. Για το σκοπό αυτό, απαιτείται τα στελέχη του δυνητικού δικαιούχου, να διαθέτουν ατομικό κωδικό πρόσβασης στο Ο.Π.Σ.Α.Α..
- Η επιλογή και ένταξη των πράξεων γίνεται με συγκριτική αξιολόγηση ύστερα από εξέταση της πληρότητας των κριτηρίων επιλεξιμότητας και βαθμολόγηση της κάθε αίτησης σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής. Οι αιτήσεις κατατάσσονται κατά απόλυτη φθίνουσα σειρά, βάσει κριτηρίων επιλογής και επιλέγονται για στήριξη όσες καλύπτονται από τις διαθέσιμες πιστώσεις.

10. Απαιτούμενα έγγραφα / δικαιολογητικά ανάλογα με το είδος της προτεινόμενης πράξης:

1. Αίτηση στήριξης στο πλαίσιο της οποίας:

αναφέρεται: η πράξη με τα Υπέργα της και τα αντίστοιχα ποσά δημόσιας δαπάνης,

περιγράφεται: το φυσικό της αντικείμενο, τα παραδοτέα της, η μεθοδολογία υλοποίησης, ο τρόπος αξιοποίησής της, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης, η συμμόρφωση με τις κατευθύνσεις της ΚΥΑ έγκρισης της ΣΜΠΕ του ΠΑΑ 2014-2020,

δηλώνεται ότι: η πράξη δεν αφορά δρόμο/ους που εξυπηρετούν τη γενική κυκλοφορία και αποτελούν μέρος του ευρύτερου οδικού δικτύου, δεν περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης, δεν έχει περατωθεί φυσικά ή έχει εκτελεστεί πλήρως, συνδέεται ή όχι με συνεχές ασφαλοστρωμένο ή τριμεντοστρωμένο δίκτυο υφιστάμενο ή υπό κατασκευή, ο δικαιούχος δεσμεύεται για την κάλυψη τυχόν μη επιλέξιμης δαπάνης κλπ.

2. Έγγραφο της Δ/νσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας ή άλλης αρμόδιας Υπηρεσίας από το οποίο να προκύπτει το είδος των εκμεταλλεύσεων που εξυπηρετεί η προτεινόμενη πράξη.
3. Ορθοφωτοχάρτη στον οποίο θα αποτυπώνεται η προτεινόμενη παρέμβαση και τα όρια των εντός σχεδίου περιοχών πλησίον αυτής.
4. Απόσπασμα του επιχειρησιακού προγράμματος του δικαιούχου Δήμου από το οποίο να προκύπτει η προτεινόμενη παρέμβαση. Στην περίπτωση που δεν έχει εκπονηθεί επιχειρησιακό πρόγραμμα ή που σε αυτό δεν περιλαμβάνεται η προτεινόμενη πράξη: απόφαση/δέσμευση του Δημοτικού Συμβουλίου για την ένταξη της πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν αυτό εκπονηθεί/τροποποιηθεί συνοδευόμενη από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας ως προς τη σκοπιμότητα της προτεινόμενης πράξης.

5. Για πράξεις προϋπολογισμού άνω των 500.000,00 € και έως 1.000.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) βεβαίωση της αρμόδιας Τεχνικής Υπηρεσίας από την οποία **αιτιολογημένα** να προκύπτει ότι η προτεινόμενη πράξη αφορά φυσικό αντικείμενο συνεχόμενο (μία οδός), λειτουργικό και λόγοι οδικής ασφαλείας επιβάλλουν την ολοκλήρωσή της μέχρι το ποσό αυτό.
6. Στοιχεία τεκμηρίωσης της κοστολόγησης εργασιών στην περίπτωση που ο προϋπολογισμός δεν προκύπτει από κανονιστικές πράξεις, όπως αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού για την έγκριση, αναπροσαρμογή και τροποποίηση των ενιαίων τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών και Πρασίνου.
7. Δικαιολογητικά για την εξέταση της διαδικασίας διακήρυξης ή και της διαδικασίας ανάληψης νομικής δέσμευσης (σύμβαση με ανάδοχο). Υποβάλλονται στην περίπτωση που έχει προηγηθεί της υποβολής της αίτησης στήριξης η δημοσίευση διακήρυξης ή και η υπογραφή σύμβασης με ανάδοχο.
8. Εγκριτική απόφαση επικαιροποιημένης οριστικής μελέτης, τεχνική έκθεση, προϋπολογισμός, συνοπτική προμέτρηση, αναλυτικό τιμολόγιο, σχέδια μελέτης και ειδικότερα: οριζοντιογραφία γενικής διάταξης του έργου – μηκοτομή - τυπικές διατομές, τεύχη δημοπράτησης (σχέδια ή εγκεκριμένα).
9. Βεβαίωση της αρμόδιας Τεχνικής Υπηρεσίας για την τήρηση των ΟΜΟΕ και της εγκυκλίου 41/18-11-2005 (α.π. ΔΜΕΟ/α/ο/2006) του ΥΠΕΧΩΔΕ, ενώ σε περίπτωση αποκλίσεων από τα ανωτέρω, απόφαση της αρμόδιας Τεχνικής Υπηρεσίας για τις συγκεκριμένες αποκλίσεις.
10. Στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης (και ειδικότερα απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του δυνητικού δικαιούχου Δήμου από την οποία να προκύπτει ότι ο χώρος που καταλαμβάνει η προτεινόμενη πράξη ανήκει στην ιδιοκτησία του και ότι δεν απαιτούνται απαλλοτριώσεις εκτάσεων για την κατασκευή της πράξης σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη).
11. Απαιτούμενες αδειοδοτήσεις.
12. Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου του δυνητικού δικαιούχου Δήμου για την υποβολή της αίτησης στήριξης πράξης.
13. Υπογεγραμμένη σύμβαση με τον ανάδοχο (εφόσον υπάρχει).
14. Απόφαση αρμοδίου οργάνου χαρακτηρισμού της περιοχής υλοποίησης της προτεινόμενης πράξης ως πλημμυροπαθή ή πυρόπληκτη ή σεισμόπληκτη (εφόσον υπάρχει).

11. Πληροφορίες – Δημοσιότητα

Η Προδημοσίευση της Πρόσκλησης του Μέτρου 4, Υπομέτρο 4.3, Δράση 4.3.4 «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» κοινοποιείται στους Δήμους της χώρας και αναρτάται στις ιστοσελίδες του ΥΠ.Α.Α.Τ. (www.agrotikianaptixi.gr και www.minagric.gr) καθώς και στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 (www.espa.gr).

Ακριβές Αντίγραφο

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΔ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

X. Του Τζιαρουνός